

中国竹类植物新资料

林万涛

(华南农业大学)

NEW MATERIALS FOR CHINESE BAMBOOS

Lin, Wan Tao

(South China Agricultural University)

Key words Bambusa; Dendrocalamopsis; Pleioblastus; Arundinaria; Oligostachyum; Pseudosasa; Gelidocalamus; Metasasa. new taxa

关键词 刺竹属; 绿竹属; 青篱竹属; 少穗竹属; 茶秆竹属; 寒竹属; 异枝竹属; 新分类群

壮绿竹(牛角竹) 新组合

Bambusa valida (Q. H. Dai) W. T. Lin, comb. nov. — *Dendrocalamopsis validus* Q. H. Dai, Act. Phytotax. Sin. 24: 393—394. f. 1. 1986.

根据采自广州华南农业大学, 林万涛31864 (引自模式产区——广西, 南宁, 广西林科所) 标本。该种植物体是有刺的, 而绿竹属是无刺的, 故作新组合。

花头黄(变型) 新组合

Dendrocalamopsis oldhami (Munro) Keng f. f. *revoluta* (W. T. Lin et J. Y. Lin) W. T. Lin, comb. nov. — *Bambusa oldhamii* Munro f. *revoluta* W. T. Lin et J. Y. Lin, Act. Phytotax. Sin. 26: 224—225. f. 2. 1988.

该变型是隶属绿竹的, 而绿竹是绿竹属的模式种, 故应作新组合。

光箨绿竹 新组合

Dendrocalamopsis atrovirens (Wen) Keng f. comb. nov. — *Bambusa atrovirens* Wen, Journ. Bamb. Res. 5(2): 15—16. f. 3. 1986.

本种近似绿竹, 但绿竹是绿竹属的模式种, 故作新组合。

黄麻竹 新组合

Dendrocalamopsis stenoaurita (W. T. Lin) Keng f., comb. nov. — *Sinocalamus stenoauritus* W. T. Lin, Bull. Bot. Lab. North-East. Forest. Inst. 6: 89. f. 3. 1980. — *Neosinocalamus stenoauritus* (W. T. Lin) W. T. Lin, Act.

Phytotax. Sin. 26: 146. 1988.

该种秆壁中等厚, 有较明显主枝, 箨耳宿存, 鳞被3枚, 同型, 在形态特征上接近绿竹属多于慈竹属, 故应作新组合。

真子竹 (广东, 揭西) 新种 图1

Arundinaria projecta W. T. Lin, sp. nov.

Species affinis *A. pallidiflorae* (McCl.) Wen, sed internodiis culmi infra nodos dense albo-farinaceis, non velutinis, ligulis vaginarum 2 mm longis, ramulis 3—5 foliatis, ligulis foliorum projectis 6—7 mm longis, dorso pilosis fuscis differt.

Culmi 1.5m alti et 5mm diam.; internodiis 8—10.5 cm longis teretibus glabris, infra nodos dense albo-farinaceis. Vaginae culmi deciduae, dorso subglabrae, basi hispidulae; auriculis et setis oralibus nullis; ligula 1.5—2mm longa, apice truncata, margine denticulata; laminis lineari-lanceolatis suberectis. Rami vulgo 3, suberecti; ramulis 3—5 foliatis; vaginis foliorum subglabris; auriculis nullis, setis oralibus nullis vel paucis erectis; ligulis projectis, 6—7 mm longis, dorso pilosis fuscis; laminis 6.5—15 cm longis, 8—22 mm latis, utrinque glabris, margine spinulosis; nervis secundariis utrinque 5—6.

Guangdong: Jie-xi, He-she, Feng Zhi-jian 80595 (Type SC-AC).

本种近似浦竹仔 *A. pallidiflora* (McCl.) Wen, 区别在秆的节下密被白粉, 无短绒毛, 箨舌长2 mm, 小枝有叶3—5, 叶舌突出, 长6—7 mm, 背面有暗棕色疏柔毛。

广东: 揭西, 河拳, 冯志坚80595(模式, SCAC)。

信宜少穗竹 新种 图2

Oligostachyum heterolodicul-

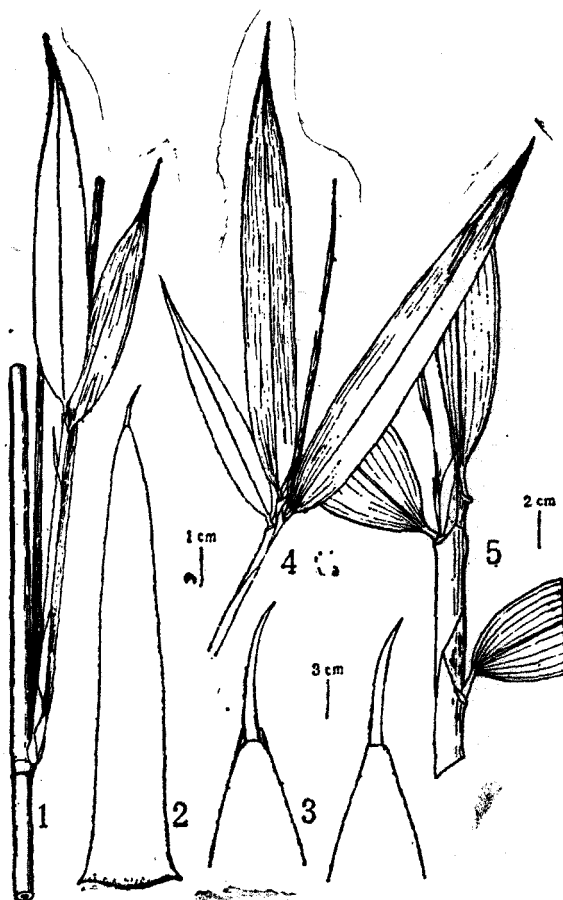

图1 真子竹 *Arundinaria projecta* 1. 秆的一部分 part of culm; 2—3. 秆箨 vagina of culm; 4—5. 叶枝 leafy shoot.

um W. T. Lin et Z. J. Feng*, sp. nov.

Species affinis *O. scabrifloro* (McClure) Wang et Ye, sed vaginis culmorum dorso glabris et non maculosis, ramis 3, primario patenti, ceteris suberectis, ligulis foliorum haud productis, inflorescentiis non paniculatis, spiculis 2—3, paleis apice truncatis, lodiculis inaequalibus differt.

Fruticosa; culmi 1—1.5 m alti et 0.4—0.8 cm diam.; internodiis 10—13 cm longis teretibus glabris; nodis modice prominentibus; infra nodos albo-farinaceis. Vaginae culmorum deciduae, dorso glabrae, margine puberulo; auriculis et setis oralibus nullis; ligula 0.5—1 mm longa, margine albobuberula; laminis lanceolatis patentibus vel reflexis. Rami in quoque nodo 3, primario patenti, ceteris suberectis. Folia in quoque ramulo 2—3; vaginis glabris, margine ciliatis; auriculis et setis oralibus non evolutis; ligulis 1 mm longis; laminis 5.5—12.5 cm longis, 8—13 mm latis, subtus glaucis et puberulis; nervis secundariis utrinque 3—4. Inflorescentia 12—16 cm longa; spiculis 2—3, 3.5—6 cm longis, 4—5 mm latis; pedicellis 1—2 cm longis; glumis vacuis 3, inaequalibus; flo-sculis 6—7; lemmatibus 18 mm longis, apice acuminatis, extus puberulis, 12—16-nerviis; paleis 12 mm longis extus puberulis, inter carinas 4-nerviis, apice truncatis, margine puberulis, incarinis subglabris; rhachillis 5.5 mm longis; lodiculis 3 inaequalibus, duobus anterioribus semirhombeis, interdum basi contractis, posteriore 1 rhombeo; staminibus 3, antheris 6 mm longis, apice obtusis; ovario ellipsoideo, stylo conspicuo, stigmatibus 3.

Guangdong: Xin-yi, Da-wuling, Feng Zhi Jian 36529 (Type, SCAC).

本种近似糙花少穗竹 *O. scabriflorum* (McClure) Wang et Ye, 区别在箨鞘背面无毛和斑点, 枝条 3, 主枝开

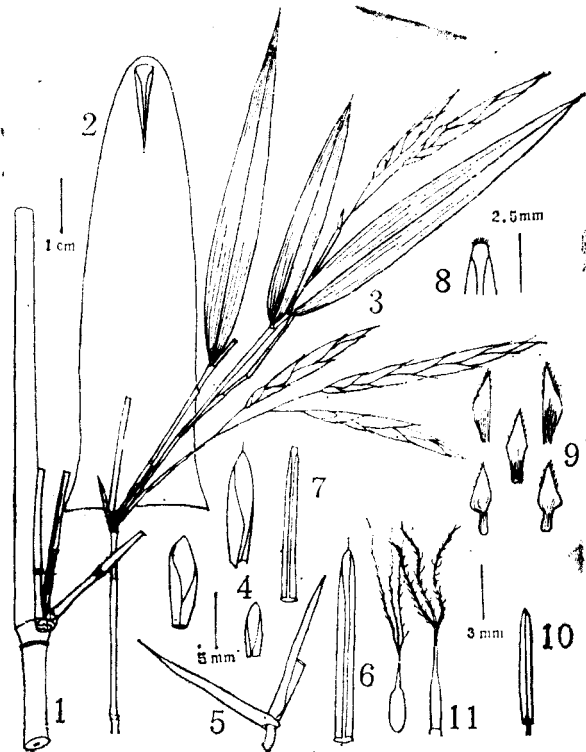

图2 信宜少穗竹 *Oligostachyum heterolodiculum* 1. 秆的一部分 part of culm; 2. 秆箨 vagina of culm; 3. 花枝与叶枝 flowering branch and leafy shoot; 4. 颖 glume; 5. 小花 floret; 6. 外稃 lemma; 7—8. 内稃 paleas; 9. 鳞被 lodicules; 10. 雄蕊 stamen; 11. 雌蕊 pistils.

•冯志坚(华南农业大学)

展, 其余, 侧枝近直立, 叶舌不延长, 非圆锥花序, 小穗 2—3 枚, 内稃顶端截平, 鳞被不相同。广东: 信宜, 大雾岭, 冯志坚 36529 (模式, SCAC)。

多花茶秆竹 (笔竹) 新组合

Pseudosasa multifloscula (W. T. Lin) W. T. Lin, comb. nov. — *Arundinaria multifloscula* W. T. Lin, Act. Phytotax. Sin. 26: 231—232. f. 11. 1988.

本种枝条单一, 与茶秆竹属 *Pseudosasa* 的模式种矢竹 *P. japonica* (Sieb. et Zucc.) Makino 较接近, 故作新组合。

近实心井冈竹 新种 图 3

Gelidocalamus subsolidus W. T. Lin et Z. J. Feng, sp. nov.

Species affinis *G. solido* C. D. Chu et C. S. Chao, sed nodis culmi paullo prominentibus, vaginis culmi dorso dense albo-puberulis, laminis subulatis, auriculis et setis oralibus nullis, ramis in quoque nodo 9—13 differt.

Culmi 1.5—2.5 m alti, 0.8—1 cm diam.; internodiis 12—20 cm longis, teretibus vel supra ramos planis, subsolidis sparse albo-puberulis mox glabris; nodis paullo prominentibus; infra nodos dense albo-farinaceis. Vaginae culmorum deciduae, dorso dense albo-puberulae, margine ciliolatae; auriculis et setis oralibus nullis; ligula 1 mm longa, apice 2 loba, margine albopuberula; laminis subulatis erectis. Rami in quoque nodo 9—13, inaequilongi; ramulis nullis vel solitariis, vulgo non evolutis, Folia in quoque ramo 1—2;

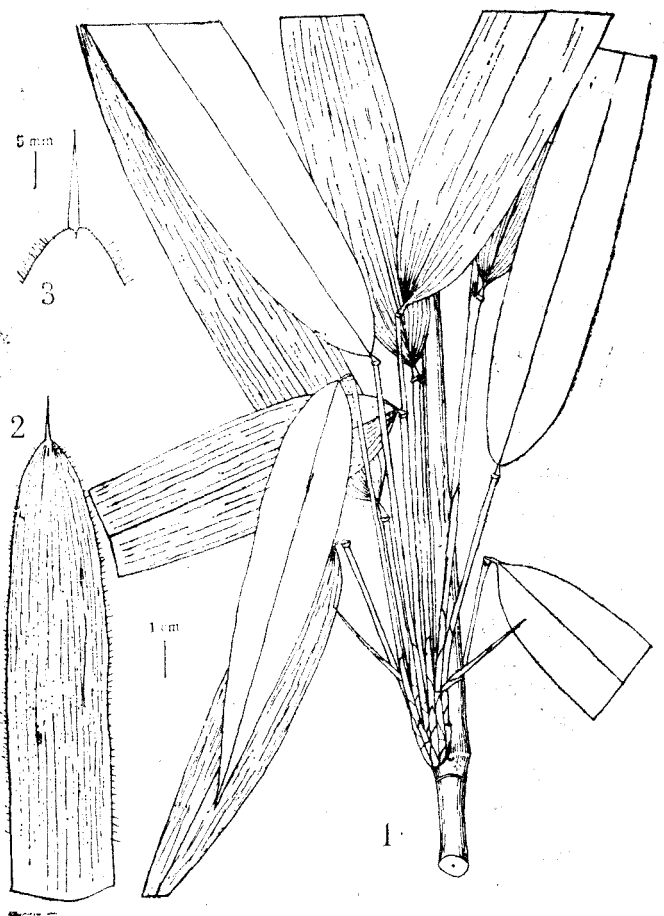

图 3 近实心井冈竹 *Gelidocalamus subsolidus*
1. 秆的一部分 part of culm; 2. 秆箨 vagina of culm; 3. 秆箨一部分放大 portion of culm vagina (magnified).

vaginis nullis vel 8.5—11 cm longis; auriculis et setis oralibus non evolutis; ligulis 1 mm longis; laminis 13—24 cm longis, 2—3.5 cm latis; nervis secundariis utrinque 6—7, venulis conspicue tessellatis.

Guangdong: Xin-yi, Da-wu-ling, alt. 1200 m, Feng Zhi-jian 36531 (Type, SCAC).

本种近似实心短枝竹 *G. solidus* C. D. Chu et C. S. Chao, 区别在秆节稍隆起, 箨鞘背面密被短柔毛, 箨叶钻形, 箨耳及鞘口繸毛均缺失, 秆每节有分枝 9—13。

广东: 信宜, 大雾岭, 海拔1200m, 冯志坚36531 (模式, SCAC)

白环异枝竹 新种 图 4

Metasasa albo-farinosa W. T. Lin, sp. nov.

Species *M. carinatae* W. T. Lin affinis, a qua internodiis culmi brevioribus 5—12 cm longis, infra nodos dense albo-farinaceis, cicatricibus vaginarum non suberosis prominulis, vaginis culmi dorso modo basi hispidis, laminis subulatis differt.

Rhizomata monopodialia.

Culmi 1.2—1.5 m alti et 0.5 cm diam.; internodiis teretibus vel supra ramos planis, 5—12 cm longis puberulis; nodis paullo prominentibus; cicatricibus vaginarum plus minusve vestigiis vaginarum basalibus instructis; infra nodos dense albo-farinaceis. Vaginae culmorum facile destructae, segmenta persistentes, dorso subglabrae non nisi basi hispidae; margine ciliatae; auriculis et setis oralibus nullis; ligula brevissima; laminis subulatis erectis.

Rami in quoque nodo 2 inaequales. Folia in quoque ramo 2—4; vaginis dorso plus minusve albo-farinosis; ligula 4—5 mm longa, apice mucronata; auriculis et setis oralibus nullis; laminis lanceolatis vel ovato-lanceolatis, 8.5—20 cm longis, 1.5—4 cm latis,

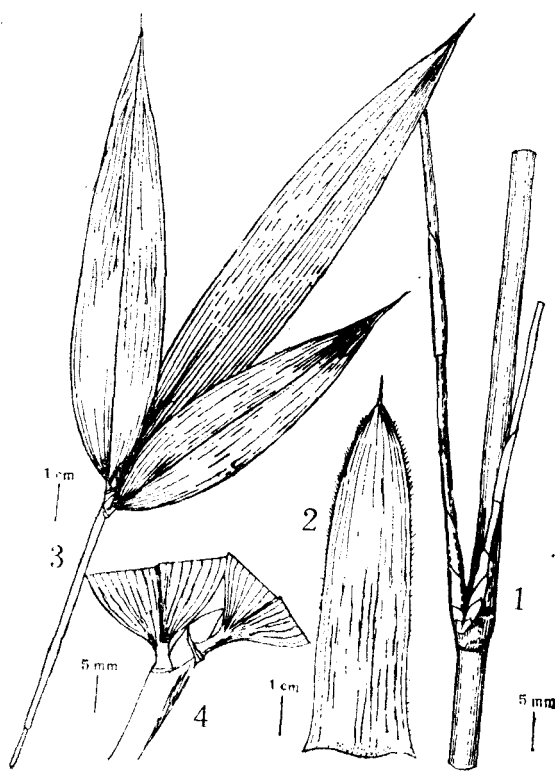

图 4 白环异枝竹 *Metasasa albo-farinosa*

1. 秆的一部分 part of culm; 2. 秆箨 vagina of culm; 3. 小枝与叶 ramellus with leaves; 4. 叶的一部分 part of leaf.

apice caudatis; nervis secundariis 7—9; venulis conspicue tessellatis.

Guangdong: Xin-yi, Da-wu-ling, Wu Zhi-min 0233 (Type SCAC).

本种的箨环多少有箨鞘的残留物，秆每节有大小不等的2分枝，箨叶小，箨耳和鞘口繸毛均缺失等特点，与异枝竹 *M. carinata* W. T. Lin 相似，区别在秆的节间较短，长5—12 cm，节下密被白粉，箨环无木栓质隆起，箨鞘仅背面基部有糙硬毛，箨叶钻形。

广东：信宜，大雾岭，吴志敏0233（模式，SCAC）。